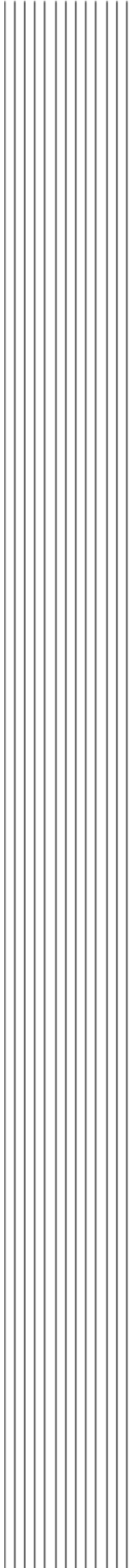
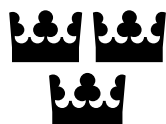

5

Inkomster

5 Inkomster

Sammanfattning

- År 2016 väntas de totala skatteintäkterna öka med nästan 6 procent, vilket är en högre ökningstakt än genomsnittet för de senaste tio åren. Intäkterna från skatt på arbete ökar mest, till följd av en kraftig ökning av lönesumman.
- Även under de kommande prognosåren väntas de totala skatteintäkterna öka kraftigt, med närmare 5 procent per år. Samtliga skattebaser väntas bidra till ökningen.
- I propositionen Vårändringsbudget för 2016 föreslår regeringen två lagändringar på skatteområdet som brutto beräknas sänka de totala skatteintäkterna med 0,5 miljarder kronor 2016. Det handlar om en utvidgning av RUT-avdraget och sänkt skatt på biodrivmedel.
- I förhållande till budgetpropositionen för 2016 har prognosen för de totala skatteintäkterna reviderats upp för samtliga år med 7–44 miljarder kronor per år. Det beror på att konjunkturläget har utvecklats starkare än väntat och på att utsikterna framöver ser mer gynnsamma ut.

I detta avsnitt presenteras inledningsvis en sammanfattning av de två förslagen till ändrade skatteregler i propositionen Vårändringsbudget för 2016 (prop. 2015/16:99). Därefter redovisas prognosen för den offentliga sektorns skatteintäkter och för inkomsterna i statens budget (se tabell 5.3 för en sammanställning). En jämförelse

görs sedan med prognosen i budgetpropositionen för 2016. Avslutningsvis görs en uppföljning av inkomsterna i statens budget för 2014 och den ursprungligt beslutade budgeten för 2015.

5.1 Förslag till ändrade skatteregler i propositionen Vårändringsbudget för 2016

I tabell 5.1 redovisas offentligfinansiella effekter av de två skatte- och avgiftsförändringar som föreslås i propositionen Vårändringsbudget för 2016. Förändringarna består av utvidgat RUT-avdrag (vissa trädgårdstjänster, flyttjänster och it-tjänster) samt sänkt skatt på biodrivmedel. För mer utförliga beskrivningar av de olika skatteförslagen hänvisas till propositionen Vårändringsbudget för 2016. Förslagen innebär att skatteintäkterna sammantaget minskar med knappt 0,5 miljarder kronor 2016.²¹

²¹ För en beskrivning av metodfrågor kopplade till denna redovisning hänvisas till Finansdepartementets rapport Beräkningskonventioner 2016: Metoder för effektberäkningar vid ändrade skatteregler, som finns på regeringens hemsida, www.regeringen.se.

Tabell 5.1 Offentligfinansiella effekter av ändrade skatte- och avgiftsregler. Bruttoeffekt 2016, periodiserad nettoeffekt 2016–2020 samt varaktig effekt

Miljarder kronor

	Effekt från	Bruttoeffekt 2016	Periodiserad nettoeffekt					Varaktig effekt
			2016	2017	2018	2019	2020	
Förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2016								
Skatt på arbetsinkomster – förvärsinkomstbeskattningen								
Utvidgat RUT-avdrag	1/8 2016	-0,34	-0,34	-0,81	-0,81	-0,81	-0,81	-0,81
Skatt på konsumtion m.m. – energi- och miljöskatter								
Sänkt skatt på biodrivmedel	1/8 2016	-0,15	-0,15	-0,32	-0,32	-0,33	-0,33	-0,35
Summa		-0,49	-0,49	-1,13	-1,12	-1,13	-1,13	-1,15

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.
Källa: Egna beräkningar.

5.2 Offentliga sektorns skatteintäkter

År 2016 väntas den offentliga sektorns totala skatteintäkter öka med nästan 6 procent (se diagram 5.1). Det är en betydligt högre ökningstakt än genomsnittet för de senaste tio åren som beror på att svensk ekonomi återhämtar sig i snabb takt efter en lång period med lågt resursutnyttjande. Läget på arbetsmarknaden förbättras, vilket gör att lönesumman stiger kraftigt. Detta gynnar i sin tur hushållens konsumtion.

Även under de kommande prognosåren väntas de totala skatteintäkterna öka kraftigt, med närmare 5 procent per år. Samtliga skattebaser (skatt på arbete, kapital och konsumtion) väntas bidra till ökningen.

både tidigare genomförda och i propositionen Vårändringsbudget för 2016 föreslagna regeländringar. Beloppen i tabellen visar skillnaden i skatteintäkter mellan åren. Det innebär att regeländringar sammantaget höjer de totala skatteintäkterna med 32 miljarder kronor 2016 och med ytterligare 5 miljarder kronor 2017 osv. I tabell 5.10, som av utrymmesskäl finns längre fram i detta avsnitt, finns en mer detaljerad uppställning av bruttoeffekterna av regeländringarna på skatteområdet.

Tabell 5.2 Bruttoeffekter av ändrade skatte- och avgiftsregler 2015–2020

Miljarder kronor

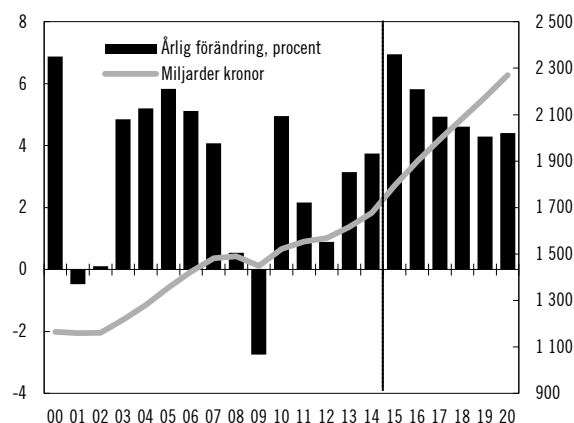
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skatt på arbete	12	25	4	0	0	0
Skatt på kapital	0	2	0	0	0	0
Skatt på konsumtion	4	5	1	1	1	0
Övriga skatter	0	0	0	0	0	0
Totala skatteintäkter	17	32	5	1	1	0

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. Tabellen visar både tidigare beslutade och nu i propositionen Vårändringsbudget för 2016 föreslagna regeländringar.
Källa: Egna beräkningar.

Diagram 5.1 Totala skatteintäkter 2000–2020

Årlig förändring i procent

Miljarder kronor

Källor: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

Regeländringar på skatteområdet leder till att de totala skatteintäkterna ökar både 2016 och 2017 (se tabell 5.2 och tabell 5.10). Tabellerna visar

Tabell 5.3 Offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster i statens budget 2013–2020

Miljarder kronor

		Utfall 2013	Utfall 2014	Prognos					
				2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Skatt på arbete	972,4	993,7	1 051,5	1 142,2	1 210,3	1 265,2	1 318,7	1 375,4
1100	<i>Direkta skatter</i>	523,0	530,3	561,4	613,1	650,3	682,1	711,4	741,1
	Kommunal inkomstskatt	581,9	602,7	636,2	674,6	710,9	743,4	775,7	810,5
	Statlig inkomstskatt	44,8	47,4	51,5	58,4	63,6	66,5	68,0	68,6
	Jobbskatteavdrag	-85,8	-100,2	-103,5	-104,5	-108,1	-110,9	-114,8	-119,6
	Husavdrag	-17,5	-19,2	-22,4	-15,1	-15,8	-16,5	-17,3	-18,1
	Övrigt	-0,4	-0,5	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
1200	<i>Indirekta skatter</i>	449,4	463,4	490,1	529,1	560,0	583,1	607,3	634,3
	Arbetsgivaravgifter	454,3	471,7	491,7	515,2	541,8	564,1	587,5	613,5
	Egenavgifter	11,8	11,8	13,0	13,7	14,5	15,2	16,0	16,8
	Särskild löneskatt	36,8	37,0	38,5	42,6	44,6	46,4	48,3	50,4
	Nedsättningar	-23,1	-25,9	-19,9	-7,3	-4,0	-4,1	-4,3	-4,4
	Skatt på tjänstegruppliv	0,7	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
	Avgifter till premiepensionssystemet	-31,0	-31,9	-33,6	-35,5	-37,4	-39,0	-40,6	-42,4
1300	Skatt på kapital	172,7	200,2	226,7	218,0	224,2	240,7	254,6	266,6
	Skatt på kapital, hushåll	32,3	48,0	50,6	53,2	52,6	55,0	54,4	52,0
	Skatt på företagsvinster	89,0	96,5	119,2	111,4	115,1	120,0	125,9	132,5
	Avkastningsskatt	6,9	10,2	8,7	4,4	6,4	13,5	21,0	27,7
	Fastighetsskatt och fastighetsavgift	31,6	32,0	32,6	32,9	33,5	35,3	35,9	36,5
	Stämpelskatt	8,9	9,3	10,9	11,1	11,3	11,5	11,7	11,9
	Kupongskatt m.m.	4,1	4,2	4,6	5,0	5,4	5,6	5,8	6,1
1400	Skatt på konsumtion och insatsvaror	455,8	469,5	502,3	520,4	539,5	559,3	580,9	607,6
	Mervärdesskatt	339,5	355,0	381,0	392,8	410,2	427,7	446,5	469,5
	Skatt på tobak	11,1	11,4	11,8	11,8	11,8	11,8	12,0	12,3
	Skatt på etylalkohol	4,0	4,1	4,2	4,1	4,1	4,1	4,0	4,0
	Skatt på vin m.m.	4,9	5,2	5,7	5,9	6,0	6,1	6,2	6,3
	Skatt på öl	3,3	3,5	3,9	3,9	4,0	4,0	4,1	4,1
	Energiskatt	40,9	39,0	40,7	45,4	46,4	47,8	49,8	52,3
	Koldioxidskatt	24,0	23,3	24,6	24,5	24,5	24,7	25,1	25,6
	Övriga skatter på energi och miljö	4,4	4,4	4,8	5,3	5,2	5,2	4,7	4,3
	Skatt på vägtrafik	16,5	16,8	18,8	19,8	20,5	21,0	21,6	22,2
	Övriga skatter	7,2	6,8	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	7,0
1500	Skatt på import	5,2	5,8	6,3	6,6	6,9	7,3	7,6	8,1
1600	Restförda och övriga skatter	11,3	8,8	7,8	11,9	11,8	12,1	12,3	12,3
	Restförda skatter	-6,6	-5,9	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
	Övriga skatter	17,9	14,7	12,1	16,2	16,2	16,5	16,7	16,7
	Totala skatteintäkter	1 617,5	1 678,0	1 794,6	1 899,1	1 992,8	2 084,7	2 174,2	2 270,1
1700	Avgående poster, EU-medel	-5,2	-5,8	-6,3	-6,6	-6,9	-7,3	-7,6	-8,1
	Offentliga sektorns skatteintäkter	1 612,3	1 672,2	1 788,3	1 892,5	1 985,9	2 077,4	2 166,5	2 262,0
1800	Avgående poster till andra sektorer	-805,0	-832,0	-876,2	-924,5	-973,5	-1 018,1	-1 061,6	-1 108,8
	Kommunala skatteintäkter	-597,4	-618,3	-652,3	-691,0	-727,7	-761,9	-794,6	-829,9
	Avgifter till ålderspensionssystemet	-207,5	-213,7	-223,8	-233,5	-245,8	-256,2	-267,0	-278,9
	Statens skatteintäkter	807,3	840,2	912,1	968,0	1 012,4	1 059,3	1 104,9	1 153,2

Tabell 5.3 Offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster i statens budget 2013–2020 forts.

Miljarder kronor

	Utfall 2013	Utfall 2014	Prognos 2015	2016	2017	2018	2019	2020
Statens skatteintäkter	807,3	840,2	912,1	968,0	1 012,4	1 059,3	1 104,9	1 153,2
1900 Periodiseringar	-20,7	-25,0	-18,0	-7,5	43,3	-1,1	-17,1	-2,7
Uppbördsförskjutningar	13,8	-8,8	-14,4	6,6	25,4	4,4	-16,3	-7,2
Betalningsförskjutningar	-34,6	-16,2	-3,0	-13,6	18,5	-4,9	-0,2	5,1
Kommuner och landsting	-14,8	-7,8	7,7	4,2	-1,2	-0,6	2,2	1,0
Ålderspensionssystemet	-0,2	-0,4	0,5	2,3	0,7	0,9	0,9	1,0
Privat sektor	-20,2	-7,9	-11,4	-21,3	19,9	-3,6	-3,4	3,0
Kyrkosektorn	0,5	-0,1	0,2	1,2	-1,0	-1,7	0,0	0,0
EU	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anstånd	0,1	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
1000 Statens skatteinkomster	786,6	815,2	894,1	960,5	1 055,7	1 058,2	1 087,8	1 150,5
Övriga inkomster	4,0	-25,0	-34,6	-36,3	-38,6	-42,5	-41,9	-43,8
2000 Inkomster av statens verksamhet	48,1	41,7	39,0	31,6	31,3	30,9	33,2	33,2
3000 Inkomster av försäld egendom	20,8	0,2	0,1	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
4000 Återbetalning av lån	1,1	0,9	0,9	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5
5000 Kalkylmässiga inkomster	9,9	9,9	9,7	10,8	11,7	12,2	13,1	14,4
6000 Bidrag m.m. från EU	10,3	11,9	9,7	11,1	12,4	12,0	12,0	11,6
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-78,7	-81,6	-85,9	-95,5	-99,6	-103,1	-105,8	-108,6
8000 Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	-7,6	-8,0	-8,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inkomster i statens budget	790,5	790,2	859,5	924,3	1 017,1	1 015,8	1 045,9	1 106,6

Anm.: Samtliga år är redovisade enligt det system som gäller för statens budget för 2016 och framåt.

Källor: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

Skatt på arbete

Skatt på arbete kan delas in i direkta och indirekta skatter. De direkta skatterna består i huvudsak av kommunal och statlig inkomstskatt. De direkta skatterna minskar av ett antal skatte-reduktioner. De indirekta skatterna på arbete består huvudsakligen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Intäkterna från skatt på arbete beräknas uppgå till 60 procent av de totala skatteintäkterna 2016.

Intäkterna från skatt på arbete fastställs i den årliga beskattningen av hushållens inkomster som är klar i december året efter inkomståret. Det innebär att 2015 års intäkter från skatt på arbete ännu inte är fastställda, och att endast en prognos för skatteintäkterna finns tillgänglig för detta år.

Tabell 5.4 Skatt på arbete 2014–2020

Procent av BNP

	Utfall 2014	Prognos 2015	2016	2017	2018	2019	2020
Direkta skatter	13,5	13,5	14,0	14,2	14,4	14,4	14,2
Kommunal skatt	15,4	15,3	15,4	15,6	15,7	15,7	15,6
Statlig skatt	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3
Reduktioner	-3,1	-3,0	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Indirekta skatter	11,8	11,8	12,1	12,3	12,3	12,3	12,2
Skatt på arbete	25,4	25,3	26,0	26,5	26,6	26,6	26,4

Anm.: Reduktioner som andel av BNP är beräknade exklusive skattereduktionen för allmän pensionsavgift. Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Lönesummans tillväxt

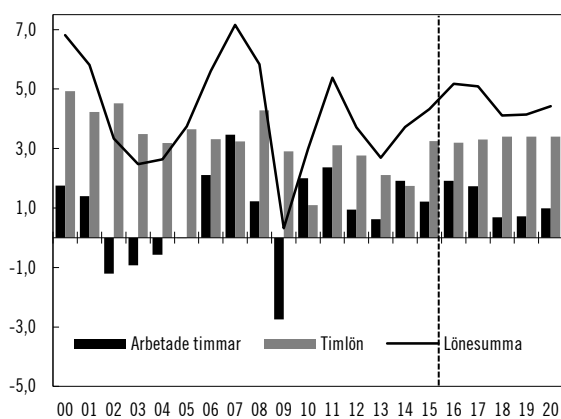
Lönesumman (utbetalda löner) utgör drygt 70 procent av underlaget för skatt på arbete. Förändringen av antalet arbetade timmar och timlönen har därför stor betydelse för utvecklingen av skatteintäkterna. Resterande del av skatteunderlaget för skatt på arbete består av skattepliktiga transfereringar till hushållen.

År 2015 växte lönesumman med 4,3 procent (se diagram 5.2), vilket förklaras av att timlönen

ökade i hög takt. År 2016 beräknas lönesummans tillväxt bli ännu högre, främst till följd av en ökning av antalet arbetade timmar. Under resten av prognosperioden bedöms antalet arbetade timmar fortsätta att växa, men i avtagande takt. Samtidigt bedöms timlönens ökningstakt vara i stort sett oförändrad. Detta medför att lönesumman växer något långsammare i slutet av prognosperioden, i genomsnitt med 4,4 procent per år 2017–2020.

Diagram 5.2 Arbetade timmar, timlön och lönesumma 2000–2020

Årlig procentuell förändring

Anm.: Den redovisade timlönen är beräknad enligt Nationalräkenskaperens (NR) principer.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

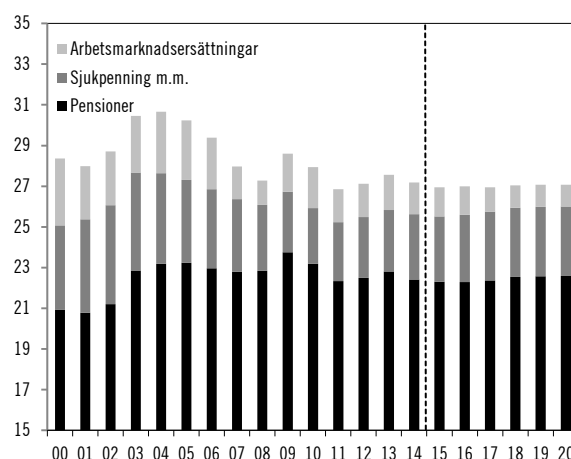
Transfereringar till hushållen

Prognosen för de skattepliktiga transfereringarna till hushållen baseras dels på utvecklingen av antalet pensionärer, sjukskrivna och arbetslösa, dels på löne- och prisutvecklingen.

Transfereringarna som andel av skatteunderlaget beräknas öka marginellt under prognosperioden (se diagram 5.3). De ohälsorelaterade ersättningarna och pensionsutbetalningarna beräknas växa något snabbare än lönesumman. Samtidigt beräknas de utbetalda arbetsmarknadsersättningarna minska som andel av skatteunderlaget, till följd av att läget på arbetsmarknaden förbättras.

Diagram 5.3 Transfereringsinkomster som andel av underlaget för skatt på arbete 2000–2020

Procent

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Kommunal inkomstskatt

Intäkterna från kommunal inkomstskatt beräknas 2015 ha uppgått till ca 15 procent av BNP och väntas därefter ligga kvar på ungefär samma nivå under resten av prognosperioden (se tabell 5.4).

Det kommunala skatteunderlaget beräknas öka med 5,7 respektive 5,4 procent 2016 och 2017 (se tabell 5.5). Den relativt starka ökningstakten förklaras främst av en stark lönesummetillväxt.

Tabell 5.5 Faktisk och underliggande utveckling av kommunernas skatteunderlag 2014–2020

Årlig procentuell förändring

	Utfall		Prognos				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Faktisk utveckling	3,2	5,0	5,7	5,4	4,6	4,3	4,5
Underliggande utveckling	3,6	4,6	5,7	5,4	4,6	4,3	4,5

Anm.: Den underliggande utvecklingen av skatteunderlaget är utvecklingen justerad för regeländringar.

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

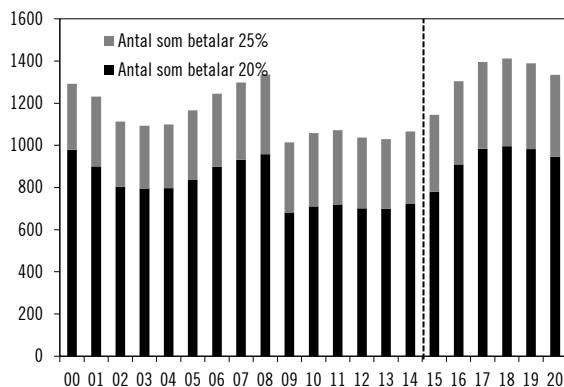
Statlig inkomstskatt

Intäkterna från statlig inkomstskatt beräknas ha uppgått till ca 1,2 procent av BNP 2015 (se tabell 5.4tabell 5.3). År 2016–2020 beräknas intäkterna öka med i genomsnitt 3 miljarder kronor per år. Ökningen är störst i början av prognosperioden, vilket bl.a. förklaras av att den nedre skiktgränsen har sänkts till följd av tidigare beslut om att frångå den automatiska uppräknings 2016. Dessutom bidrar en låg inflation till att dämpa uppräknings av skiktgränserna. Antalet personer som betalar statlig skatt förväntas därför öka mellan 2016 och 2018. Mot slutet av prognosperioden förväntas antalet personer som betalar

statlig inkomstskatt däremot minska. Det beror på att inflationen beräknas ta fart, vilket i sin tur påverkar uppräknigen av skiktgränserna.

Diagram 5.4 Antal personer som betalar statlig inkomstskatt 2000–2020

Tusental personer

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Skattereduktioner

Skattereduktionerna bedöms totalt sett öka under prognosperioden (se tabell 5.6) till följd av att inkomsterna av arbete väntas öka.

Från och med 2016 påverkas prognosen av vissa regeländringar. Skattereduktionerna blir lägre till följd av att jobbskatteavdraget har trappats ned för personer med inkomster som överstiger 50 000 kronor per månad och av att det införts begränsningar i husavdragets omfattning. Taket för RUT-avdraget har bl.a. halverats till 25 000 kronor för personer som inte fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång och subventionsgraden för ROT-avdraget har sänkts till 30 procent av arbetskostnaden. Effekten av att taket har sänkts bedöms dock bli begränsad eftersom majoriteten av de som gjort avdrag för RUT har gjort avdrag för RUT som inte överstiger 25 000 kronor.

Regeringens förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2016 om att RUT-avdraget fr.o.m den 1 augusti 2016 ska utvidgas till att omfatta fler tjänster bedöms leda till större skattereduktioner.

Tabell 5.6 Skattereduktioner 2014–2020

Miljarder kronor

	Utfall	Prognos					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Allmän pensionsavgift	-104	-108	-114	-120	-125	-130	-136
Fastighetsavgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sjöinkomst	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jobbskatteavdrag	-100	-103	-104	-108	-111	-115	-120
Husavdrag	-19	-22	-15	-16	-17	-17	-18
Gåvor till ideell verksamhet	0,0	0,0	-	-	-	-	-
Summa	-224	-235	-234	-244	-252	-262	-274

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. Beloppen för fastighetsavgift, sjöinkomst och gåvor till ideell verksamhet uppgår till mindre än 0,5 miljarder kronor. Skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet slopades fr.o.m. 2016.

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Arbetsgivaravgifter och egenavgifter

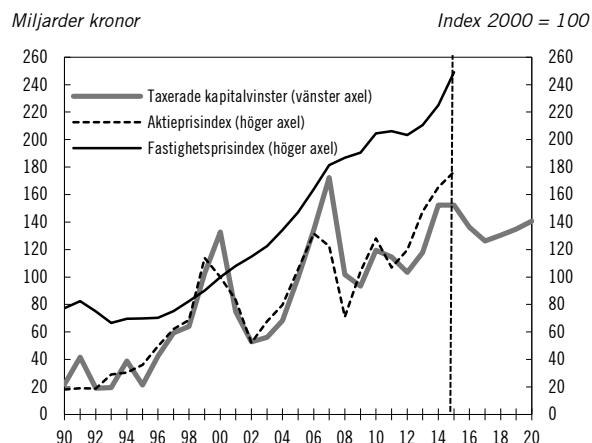
Intäkterna från indirekta skatter på arbete bedöms öka varje enskilt år under prognosperioden (se tabell 5.3). Arbetsgivar- och egenavgifter utgör den huvudsakliga delen av intäkterna från indirekta skatter. Störst betydelse för intäkterna från arbetsgivar- och egenavgifter har utvecklingen på arbetsmarknaden.

Skatt på kapital

Skatt på hushållens kapitalinkomster

Hushållens kapitalinkomster fastställs i den årliga beskattningen av deras inkomster, som är klar i december året efter inkomståret. Det innebär, som tidigare anförts, att 2015 års kapitalinkomster ännu inte är fastställda, och att endast en prognos för skatteintäkterna finns tillgänglig för 2015. Underlaget för hushållens skatt på kapital är nettot av kapitalinkomsterna och kapitalutgifterna. Den största delen kommer från realiserade kapitalvinster.

Intäkterna från hushållens skatt på kapitalinkomster beräknas ha ökat 2015, vilket främst kan förklaras av att hushållens ränteutgifter minskade till följd av lägre räntenivå. Hushållens kapitalvinster bedöms däremot ligga kvar på en oförändrat hög nivå även 2015. Denna bedömning görs mot bakgrund av den gynnsamma utvecklingen på bostads- och aktiemarknaden (se diagram 5.5).

Diagram 5.5 Kapitalvinster, aktieprisindex och fastighetspriser 1990–2020

Källor: Skatteverket, Statistiska centralbyrån, Affärsvärlden och egna beräkningar.

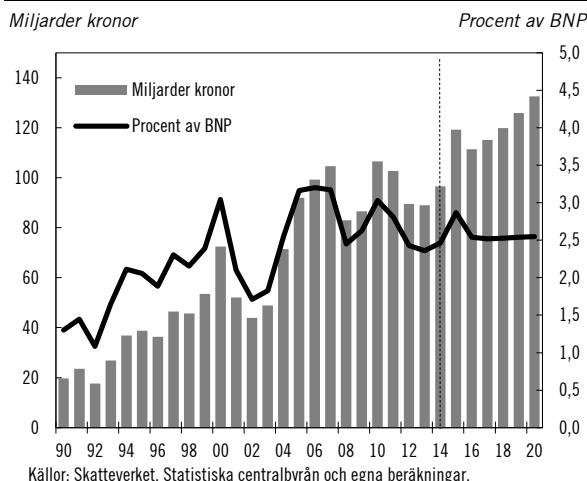
Kapitalvinsterna antas minska 2016 efter ett par år med en utveckling långt över den genomsnittliga nivån 1990–2013. Från och med 2017 antas hushållens kapitalvinster återgå till den genomsnittliga nivån på drygt 3 procent av BNP. Ränteinkomsterna och ränteutgifterna förväntas följa ränteutvecklingen och ökar under prognosperioden. Utvecklingen av kapitalvinster och direktavkastning antas hållas tillbaka något av att en ökande andel av hushållens tillgångar väntas vara placerade på investeringssparkonton.

Sammanlagt förväntas intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster vara relativt oförändrade under prognosperioden, dvs. motsvarande drygt 1 procent av BNP (se tabell 5.3).

Skatt på företagsvinster

Enligt taxeringsutfallet ökade intäkterna från skatt på företagsvinster mellan 2013 och 2014. En genomgång av de största börsnoterade bolagens redovisade vinster tyder på att vinstutvecklingen var gynnsam under 2015. Intäkterna från skatt på företagsvinster beräknas öka starkt under 2015. Den främsta förklaringen till ökningen är att en enskild koncern gjorde oväntat stora vinster 2015. Givet att det är en engångshändelse bedöms intäkterna från skatt på företagsvinster återgå till en lägre nivå 2016.

Till följd av att den ekonomiska aktiviteten förväntas öka i såväl Sverige som omvärlden väntas kapacitetsutnyttjandet stiga och företagens vinster fortsätta att växa 2017–2020. Detta medför också att intäkterna från skatt på företagsvinster ökar 2017–2020. Som andel av BNP uppgår intäkterna till ca 2,5 procent av BNP 2016–2020 (se diagram 5.6).

Diagram 5.6 Skatt på företagsvinster 1990–2020

Källor: Skatteverket, Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Avkastningsskatt

Intäkterna från avkastningsskatten, som tas ut på sparande i pensions- och kapitalförsäkringar, ökade mellan 2013 och 2014. Intäkterna från avkastningsskatten påverkas i hög grad av hur statslåneräntan utvecklas under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Ökningen mellan 2013 och 2014 förklaras framför allt av att statslåneräntan ökade 2013.

Statslåneräntan föll 2014 och 2015, vilket bidrar till minskade skatteintäkter 2015 och 2016. Under resten av prognosperioden förväntas intäkterna från avkastningsskatten öka (se tabell 5.3) som en konsekvens av en stigande statslåneränta från och med 2016 och ett ökat värde på sparandet i pensions- och kapitalförsäkringar.

Fastighetsskatt och fastighetsavgift

Intäkterna från fastighetsskatten och den kommunala fastighetsavgiften ökade marginellt mellan 2013 och 2014.

Under prognosperioden beräknas intäkterna från fastighetsskatten och den kommunala fastighetsavgiften öka stegvis. Det är framför allt intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften på småhus som bidrar till ökningen. Intäktsökningen från statlig fastighetsskatt är mer blygsam. Som andel av BNP minskar intäkterna från fastighetsbeskattningen något 2014–2020 (se tabell 5.7).

Tabell 5.7 Fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift 2014–2020

Miljarder kronor

	Utfall		Prognos				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Småhus	14,0	14,4	14,6	15,0	16,6	17,0	17,4
varav kommunal avgift	13,5	13,9	14,1	14,5	16,1	16,5	16,9
Hyreshus, bostadslägenheter	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	3,0	3,0
varav kommunal avgift	2,6	2,7	2,7	2,8	2,8	2,9	2,9
Hyreshus, lokaler	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,2	8,3
Industrier	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Vattenkraft	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
Summa	32,0	32,6	32,9	33,5	35,3	35,9	36,5
Procent av BNP	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Skatt på konsumtion och insatsvaror består av mervärdesskatt och punktskatter. År 2016 väntas intäkterna öka i förhållande till 2015 (se tabell 5.8). Det innebär en ökning som är i linje med genomsnittet de senaste tio åren, men betydligt svagare än den beräknade ökningen 2015. Även under prognosåren efter 2016 väntas ökningen vara i linje med genomsnittet.

Tabell 5.8 Skatt på konsumtion och insatsvaror 2014–2020

Miljarder kronor och årlig procentuell förändring

	Utfall		Prognos				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skatt på konsumtion och insatsvaror	475	509	527	546	567	589	616
Utvecklingstakt (%)	3,1	7,0	3,6	3,7	3,7	3,9	4,6
Procent av BNP	12,1	12,2	12,0	12,0	11,9	11,9	11,8
Mervärdesskatt	355	381	393	410	428	447	470
Utvecklingstakt (%)	4,6	7,3	3,1	4,4	4,3	4,4	5,2
Punktskatter	120	128	134	136	139	142	146
Utvecklingstakt (%)	-1,0	6,1	5,2	1,5	1,9	2,2	2,9

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. I tabellen ingår skatt på import i punktskatterna och därmed även i skatt på konsumtion och insatsvaror, till skillnad från i tabell 5.3 där skatt på import särredovisas.

Källor: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

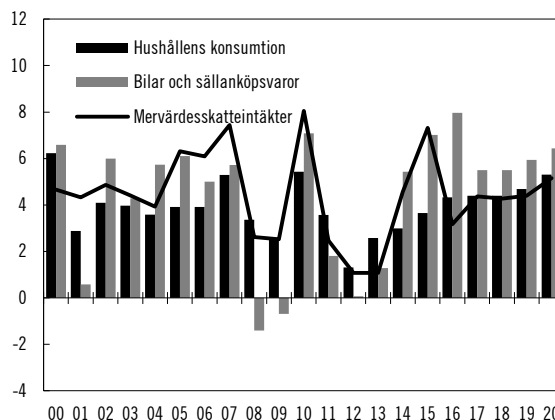
Mervärdesskatt

Intäkterna från mervärdesskatt kommer till stor del från hushållens konsumtion. Eftersom mervärdesskatten är differentierad mellan olika varu- och tjänstegrupper påverkas intäkterna också av konsumtionens sammansättning (se diagram 5.7).

Skattebasen för mervärdesskatt består också av investeringar och förbrukning i verksamheter som inte är skattepliktiga, och som därmed inte kan dra av ingående mervärdesskatt. Av de totala mervärdesskatteintäkterna kommer ungefär 80 procent från den privata sektorn.

Diagram 5.7 Hushållens konsumtion i löpande priser och intäkterna från mervärdesskatt 2000–2020

Årlig procentuell förändring

00 01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

Anm.: För mervärdesskatteintäkterna finns utfall t.o.m. 2014. För hushållens konsumtion och för bilar och sällanköpsvaror finns utfall t.o.m. 2015.

Källor: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

År 2015 ökade hushållens konsumtion i löpande priser ungefär i linje med den genomsnittliga ökningstakten sedan 2000. Sammansättningen i hushållens konsumtion var emellertid gynnsam för mervärdesskatteintäkterna, eftersom konsumtionen av bilar och sällanköpsvaror ökade särskilt starkt. Dessutom steg företagens investeringar i för mervärdesskatt icke avdragsgill verksamhet kraftigt, vilket medförde ytterligare intäkter från mervärdesskatt.

År 2016 väntas hushållens konsumtion fortsätta växa i god takt, medan företagens investeringar inte väntas växa lika starkt som 2015. Detta medför sammantaget att intäkterna från mervärdesskatt inte väntas öka lika starkt 2016 som året innan.

Intäkterna från mervärdesskatt väntas öka stabilt 2017–2020 med mer än 4 procent per år. Hushållens konsumtion gynnas av låga räntor och en allt lägre arbetslöshet, samtidigt som företagens investeringar ökar för att möta den högre efterfrågan från omvärlden.

Punktskatter

Punktskatterna skiljer sig från mervärdesskatten genom att de oftast är baserade på konsumtionsmängden i stället för på marknadspriset. I likhet med vad som gäller för de flesta andra skatter är det på kort sikt konjunkturen som, bortsett från

regeländringar, betyder mest för utvecklingen av intäkterna från punktskatter.

År 2015 ökade dessa intäkter med mer än 6 procent jämfört med året innan, vilket är en förhållandevis kraftig ökning. Den förklaras både av ett förbättrat konjunkturläge och av diverse regeländringar, så som höjd skatt på alkohol och tobak, höjda energi- och koldioxid-skattesatser samt olika höjningar av miljöskatter.

Även 2016 väntas intäkterna från punktskatterna öka kraftigt, med drygt 5 procent. Även detta år beror ökningen på ett förbättrat konjunkturläge, med mer användning av olika energislag, och på regeländringar så som höjningar av energiskatten samt olika miljöskatter.

Under senare delen av prognosperioden bedöms intäkterna från punktskatterna fortsätta öka, om än i måttlig takt. Det beror främst på att flertalet punktskattesatser är indexerade och därmed skrivs upp med inflationen.

Skattekvoten

Skattekvoten visar förhållandet mellan de totala skatteintäkterna och BNP. Skattekvoten påverkas normalt främst av regelförändringar i skattesystemet, men även konjunkturen har betydelse för hur skattekvoten förändras mellan år.

Tabell 5.9 Skattekvot 2014–2020

Procent av BNP

	Utfall		Prognos				
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skattekvot	42,8	43,2	43,3	43,6	43,9	43,9	43,6
Varav							
Skatt på arbete	25,4	25,3	26,0	26,5	26,6	26,6	26,4
Skatt på kapital	5,1	5,5	5,0	4,9	5,1	5,1	5,1
Skatt på konsumtion	12,1	12,2	12,0	12,0	11,9	11,9	11,8
Övriga skatter	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Skattekvoten beräknas öka med knappt 1 procentenhet 2014–2020 (se tabell 5.9). Den större delen av ökningen 2014–2017 beror på att nedsättningen av socialavgifterna för unga slopas i två steg 2015 och 2016.

Ökningen av skatt på kapital som andel av BNP 2015 förklaras bl.a. av tillfälligt högre intäkter från skatt på företagsvinster (se tidigare avsnitt *Skatt på företagsvinster*). Även intäkterna från skatt på hushållens kapitalvinster bidrog till

att skattekvoten ökade 2015. Ökningarna av intäkterna mot slutet av prognosperioden från skatt på kapital beror i hög grad på att avkastningsskatten väntas växa i en snabbare takt än BNP, vilket i sin tur förklaras av att statslåneräntan väntas öka i en snabbare takt än BNP. Att den totala skattekvoten minskar 2020 förklaras till övervägande del av att lönesumman, som utgör den enskilt största skattebasen, minskar som andel av BNP.

5.3 Statens inkomster

Skatteinkomster

Den offentliga sektorns skatteintäkter redovisas i budgetpropositionen under det inkomståret då den skattepliktiga händelsen ägde rum, en s.k. periodiserad redovisning.

Inkomsterna i statens budget redovisas däremot när de faktiska in- och utbetalningarna av skatterna sker, dvs. kassamässigt (i enlighet med budgetlagen [2011:203]). Av denna anledning redovisas även statens skatter kassamässigt. De kassamässiga skatteinkomsterna består således av betalningar som kan avse skatter för olika inkomståren.

Skillnaden mellan skatteintäkter och skatteinkomster utgörs av periodiseringar. Periodiseringarna består i sin tur av uppbörds- och betalningsförskjutningar samt anstånd.

Övriga inkomster

Inkomster av statens verksamhet

Inkomster av statens verksamhet består bl.a. av utdelningar från statens aktieinnehav, affärsverkens inlevererade överskott, Riksbankens inlevererade överskott, ränteinkomster och inkomster av offentligt rättsliga avgifter.

Inkomsterna för 2015 minskade jämfört med 2014. Rensat för en redovisningsteknisk effekt 2014 i samband med en omläggning av studielånen har de dock ökat, bl.a. beroende på ökade aktieutdelningar. Under prognosperioden beräknas inkomsterna av statens verksamhet vara lägre, men relativt jämna, vilket i huvudsak förklaras av två motverkande faktorer. Aktieutdelningarna från de statligt ägda bolagen

beräknas minska, medan Riksbankens inlevererade överskott beräknas öka.

Inkomster av försäld egendom

Under denna inkomsttyp redovisas försäljningar av olika slags statlig egendom. Inkomster från försäljningar av aktier i statligt ägda bolag utgör vanligtvis den största delen av dessa inkomster. Under prognosperioden gör regeringen ett beräkningstekniskt antagande om försäljningar om 5 miljarder kronor per år.

Återbetalning av lån

Under denna inkomsttyp redovisas återbetalning av lån utställda av staten. Den övervägande delen av inkomsterna under inkomsttypen består av återbetalningar av studiemedel upptagna före 1989. I nuvarande system finansieras studielånen inte med anslag utan med lån i Riksgäldskontoret. Återbetalningar av studielån upptagna 1989 och senare redovisas därför under posten Riksgäldskontorets nettoutlåning i stället för under denna inkomsttyp. Under prognosperioden beräknas inkomsterna under denna inkomstitel gradvis minska eftersom antalet återbetalare blir färre.

Kalkylmässiga inkomster

Under denna inkomsttyp redovisas huvudsakligen statliga pensionsavgifter, men även avskrivningar och amorteringar. Under prognosperioden väntas dessa inkomster gradvis öka, vilket förklaras av ökade inkomster från statliga pensionsavgifter.

Bidrag m.m. från EU

Under denna inkomsttyp redovisas bidrag från olika EU-fonder. De största enskilda bidragen avser bidrag från EU:s jordbruksfonder, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden. Bidragen är främst kopplade till utgifter på anslag under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt, utgiftsområde 22 Kommunikationer samt utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Under prognosperioden beräknas inkomsterna under inkomsttypen ligga på en stabil nivå som är något högre än 2015.

Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet

Inkomsttypen Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet består av två delar: tillkommande inkomster och avräkningar i anslutning till skattesystemet. Tillkommande inkomster består av inkomster som bruttoredovisas i statens budget. Motsvarande poster avräknas på andra inkomstitlar eller förekommer med samma belopp på budgetens utgiftssida. Det gäller t.ex. skatter som tillfaller EU, som den mervärdesskattebaserade EU-avgiften och tullmedel. Under tillkommande inkomster redovisas också kommunala utjämningsavgifter enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Den största delen av avräkningarna utgörs av statliga och kommunala myndigheters kompensation för betald mervärdesskatt. Som avräkningar redovisas dessutom avgiftsintäkter som redovisas på myndigheters m.fl. in- och utlåning i Riksgäldskontoret, t.ex. insättnings- och stabilitetsavgifter.

Medan de tillkommande inkomsterna är stabila runt 10–12 miljarder kronor per år under prognosperioden bidrar avräkningarna till att inkomsterna sammanlagt minskar med 24 miljarder kronor under samma period. Detta beror framför allt på den bedömda utvecklingen av inkomsterna från kommunal mervärdesskatt och statlig mervärdesskatt, men även på den resolutionsavgift som införs 2016.

Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto

Under denna inkomsttyp redovisas stöd som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. Redovisningen syftar till att öka riksdagens möjligheter att granska statens budget. År 2015 uppgick dessa negativa inkomster till 8 miljarder kronor och avsåg sjöfartsstöd, stöd till nystartsjobb och yrkesintroduktionsanställningar samt ersättning för höga sjuklönekostnader. Från och med 2016 redovisas och budgeteras dessa utgifter under anslag på budgetens utgiftssida.

Ändrad redovisning av inkomstitlar

Följande inkomstitel tillkommer:

1647 Resolutionsavgifter

Tabell 5.10 Förändring av totala skatteintäkter till följd av regeländringar

Miljarder kronor, bruttoeffekter i förhållande till föregående år	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skatt på arbete	0,4	1,1	-14,1	11,9	24,9	3,6	0,0	0,0	0,0
<i>Kommunalskatt</i>	1,0	1,2	0,0	5,0	-0,8	-0,2	0,0	0,0	
Förändrad medelutdebitering	1,1	2,4	2,5	2,6					
Avdragsrätten för privat pensionssparande - sänkt och slopat avdrag				2,5	1,1	0,0	0,0		
Ändringar av grundavdraget (pensionärer)			-1,2	-2,5	-1,8	0,0			
Ändrade avdragsregler (pensionssparande m.m.)	0,3								
Övrigt	-0,4	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,2	0,0	0,0	
<i>Statlig skatt</i>	0,0	0,0	-0,3	0,7	1,9	1,1	0,0	0,0	
Avdragsrätten för privat pensionssparande - sänkt och slopat avdrag				0,7	0,3				
Skiktgränsjusteringar					1,7	1,1	0,0	0,0	
Övrigt			-0,3						
<i>Skattereduktioner</i>	-0,3	0,0	-12,0	0,0	8,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Förändringar av husavdraget					5,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Skattereduktion jobbskatteavdrag			-12,0		2,7	0,0			
Slopad skattereduktion för gåvor					0,3	0,0	0,0	0,0	
Övrigt	-0,3			0,0	0,0				
<i>Socialavgifter</i>	-0,3	-0,1	-1,8	6,3	15,4	3,1			
Särskild löneskatt äldre					2,1	0,0	0,0	0,0	
Slopad nedsättning av socialavgifterna för unga i två steg				6,6	13,3	3,1	0,0	0,0	
Förändringar i nedsättningen av socialavgifter för unga				-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nedsättning socialavgift	-0,3	-0,1	-1,8	-0,1					
Skatt på kapital	1,6	-13,0	0,4	0,2	2,2	0,1	0,0	0,0	0,0
<i>Inkomstskatt, företag</i>	-0,1	-7,2	0,0	0,0	0,0	0,0			
Sänkt skattesats, begränsning av ränteavdrag		-7,2							
Övrigt	-0,1		0,0						
<i>Fastighetsskatt</i>	0,0	-0,6	0,0	0,0	0,0	0,0			
Hyreshus: sänkt skattesats, frysning av underlag, kommunal avgift 2008		-0,6							
Vattenkraft: skattesatsändringar									
<i>Övriga skatter på kapital</i>	1,7	-5,3	0,4	0,2	2,2	0,1			
Investeraravdrag		-0,1	-0,7						
Investeringsfonder samt investeringssparkonto	1,6	-4,8	0,5	0,5	1,0	0,0			
Ändrade regler för kapitalförsäkringar	0,2	0,2	0,0	-0,1	1,0	0,0	0,0	0,0	
Höjt belopp för uthyrning av privatbostäder	0,0	-0,2							
Ändrade 3:12-regler, sänkt expansionsfondsskatt, penninglån	-0,2	-0,5	0,5	-0,2	0,0	0,1			
Höjd stämpelskatt									
Skatt på konsumtion	-4,6	3,1	0,7	4,4	5,1	1,0	1,3	1,0	0,0
<i>Mervärdesskatt</i>	-5,4	0,5	-0,1	0,0	-0,3	0,2	0,0	0,0	
<i>Skatt på energi och miljö</i>	0,1	2,3	0,0	1,3	4,6	0,8	1,3	1,1	0,0
Energiskatt		1,1	0,0	-0,1	4,2	0,8	0,9	0,9	0,0
Koldioxidskatt		-0,1	0,0	1,1	0,0	0,0	0,3	0,1	
Avfallsskatt, naturgrusskatt m.m.				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Bekämpningsmedelskatt				0,0	0,0				
Skatt på termisk effekt				0,3	0,4	0,0	0,0	0,0	
Övrigt	0,1	1,3							
<i>Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror</i>	0,7	0,3	0,9	3,1	0,7	0,0	0,0	0,0	
Skatt på vägtrafik, trängselskatt m.m.	-0,1	0,2	0,1	1,7	0,7	0,0			
Skatt på tobak	0,9	0,1	0,1	0,7					
Skatt på alkohol			0,7	0,7					
Restförda och övriga skatter	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala skatteintäkter	-2,9	-8,9	-13,0	16,5	32,2	4,7	1,2	1,0	0,0
Totala skatteintäkter, exkl. kommunal utdebitering	-4,0	-11,3	-15,5	13,9	32,2	4,7	1,2	1,0	0,0

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. Tabellen visar både tidigare beslutade och i propositionen Vårdringsbudget för 2016 föreslagna regeländringar.

Se även tabell 5.2 för en sammanfattning av ovanstående tabell.

Källa: Egna beräkningar.

5.4 Uppföljning av statens inkomster 2014–2019

Jämförelse med prognoserna i budgetpropositionen för 2016

I detta avsnitt jämförs prognosen för skatteintäkterna i denna proposition med prognosen i budgetpropositionen för 2016. Vidare görs en uppföljning av inkomsterna i statens budget för 2014 och 2015. Prognoskillnaderna finns redovisade i tabell 5.12. I tabell 5.11 finns de viktigaste antagandena för skatteprognoserna och en jämförelse med budgetpropositionen för 2016.

Skatt på arbete

Utfallet av intäkterna från skatt på arbete blev lägre än i prognosen för 2014.

För övriga år under prognosperioden har intäkterna reviderats upp. Bland annat bedöms intäkterna från kommunal inkomstskatt bli högre. Samtidigt motverkas ökningen av att skattereduktionen för husavdraget 2015 blir högre än enligt den tidigare bedömningen. Upprevideringen av skatt på arbete tilltar under prognosperioden, främst beroende på en högre prognos för lönesummans utveckling och en höjning av den kommunala medelskattesatsen fr.o.m. 2016 (se tabell 5.11). Dessutom ökar intäkterna från statlig inkomstskatt till följd av lägre skiktgränser, då konsumentprisindex har reviderats ned 2017 och 2018.

Skatt på kapital

Prognosen för intäkterna från hushållens skatt på kapital är nedreviderad för 2015. Till stor del kan det förklaras av att hushållens kapitalvinster bedöms bli lägre än enligt den tidigare bedömningen. År 2016–2019 har intäkterna från skatt på hushållens kapital däremot reviderats upp med 3–7 miljarder kronor per år. Upprevideringen förklaras av såväl högre förväntade kapitalvinster som högre förväntade räntekomster jämfört med bedömningen i budgetpropositionen för 2016.

Tabell 5.11 Antaganden i skatteprognoserna och förändringar jämfört med budgetpropositionen för 2016

Årlig procentuell förändring om inget annat anges

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BNP, marknadpris ¹	3,9	6,0	5,5	4,2	3,9	4,4	5,0
Diff. BP16	0,2	1,4	1,0	-0,2	-0,5	0,4	
Arbetade timmar ²	1,9	1,2	1,9	1,7	0,7	0,7	1,0
Diff. BP16	0,0	0,0	0,4	0,2	-0,4	0,3	
Timlön ³	1,7	3,3	3,2	3,3	3,4	3,4	3,4
Diff. BP16	0,0	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	
Utbetald lönesumma, skatteunderlag	3,7	4,3	5,2	5,1	4,1	4,1	4,4
Diff. BP16	0,0	0,0	0,7	0,3	-0,3	0,3	
Arbetslöshet ⁴	7,9	7,4	6,8	6,3	6,4	6,5	6,6
Diff. BP16	0,0	-0,2	-0,3	-0,2	0,2	0,3	
Arbetsmarknads-politiska program ⁵	3,7	3,7	3,9	3,8	3,9	4,0	4,1
Diff. BP16	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,3	0,5	
Hushållens konsumtionsutgifter ¹	3,0	3,7	4,3	4,4	4,4	4,7	5,3
Diff. BP16	-0,2	0,7	0,3	0,0	-0,2	0,1	
Kommunal medelskattesats ⁶	31,86	31,99	32,1	32,1	32,1	32,1	32,1
Diff. BP16	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	
Statslåneränta ⁶	1,6	0,6	0,9	1,9	2,9	3,6	4,1
Diff. BP16	0,0	0,0	-0,4	-0,3	0,0	0,1	
KPI juni-juni	0,2	-0,4	0,8	1,4	2,4	3,2	3,2
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,2	0,0	
Inkomstbasbelopp ⁷	56,9	58,1	59,3	61,9	64,4	66,8	69,2
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	
Prisbasbelopp ⁷	44,4	44,5	44,3	44,7	45,3	46,4	47,9
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,3	
Inkomstindex	155,6	158,9	162,1	169,3	176,1	182,5	189,3
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	-0,4	
Skiktgräns ⁷	420,8	430,2	430,2	438,1	453,2	473,1	497,7
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,0	-2,9	
Övre skiktgräns ⁷	602,6	616,1	625,8	643,6	665,8	695,1	731,3
Diff. BP16	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,9	-4,1	

¹ Löpande priser, procentuell förändring.

² Kalenderkorrigerat, anställda.

³ Enligt NR:s definition.

⁴ Arbetslöshet 15–74 år.

⁵ Procent av arbetskraften.

⁶ Medelvärde under året, procent.

⁷ Tusental kronor.

⁸ Avser skiktgräns för statlig inkomstskatt. Tusental kronor.

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Tabell 5.12 Aktuell prognos jämfört med budgetpropositionen för 2016, den beslutade budgeten för 2015 och statens budget för 2014

Inkomstår	Miljarder kronor									
	Utfall				Jämförelse med budgetpropositionen för 2016					
	2014	Jmf. SB 2014	Aktuell prognos 2015	Jmf BB 2015	Prognos					
	2014	2014	2015	2015	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skatt på arbete	985,7	-6,6	1 051,5	-0,8	-0,4	0,6	8,5	12,2	11,9	17,8
<i>Direkta skatter</i>	530,3	-1,1	561,4	-4,8	0,8	0,1	6,6	8,1	9,1	12,9
Kommunal inkomstskatt	602,7	-0,3	636,2	-1,4	0,9	1,5	6,2	7,7	7,4	10,8
Statlig inkomstskatt	47,4	2,0	51,5	0,1	0,2	0,5	1,0	1,2	1,9	2,5
Jobbskatteavdrag	-100,2	-0,9	-103,5		-0,2	-0,1	-0,8	-1,0	-0,4	-0,5
Husavdrag	-19,2	-2,4	-22,4		0,0	-1,9	0,2	0,1	0,1	0,2
Övrigt	-0,5	0,5	-0,5		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Indirekta skatter</i>	455,4	-5,5	490,1	4,0	-1,2	0,5	1,9	4,2	2,9	4,9
Arbetsgivaravgifter	471,7	1,2	491,7	13,3	0,1	1,4	2,8	4,8	3,6	5,6
Egenavgifter	11,8	-2,3	13,0	-0,7	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1
Särskild löneskatt	37,0	-3,2	38,5	-4,1	-1,1	-1,0	-0,9	-0,8	-0,9	-0,8
Nedsättningar	-33,9	-1,3	-19,9	-4,5	0,0	0,1	0,5	0,6	0,6	0,7
Skatt på tjänstegruppliv	0,7	-0,2	0,5	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Avgifter till premiepensionssystemet	-31,9	0,2	-33,6	0,2	0,0	0,0	-0,4	-0,4	-0,3	-0,4
Skatt på kapital	200,2	14,9	226,7	36,2	6,7	19,8	17,7	10,0	10,8	13,4
Skatt på kapital, hushåll	48,0	13,6	50,6	9,6	1,5	-4,4	6,5	2,5	4,1	5,4
Skatt på företagsvinster	96,5	-0,7	119,2	24,1	5,1	22,2	10,1	10,0	9,7	11,1
Avkastningsskatt	10,2	0,3	8,7	-0,4	0,0	0,3	-0,7	-4,6	-5,3	-5,3
Fastighetsskatt	32,0	1,0	32,6	1,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,6	0,7
Stämpelskatt	9,3	0,9	10,9	1,6	0,0	1,6	1,5	1,5	1,4	1,5
Kupongskatt m.m.	4,2	-0,2	4,6	0,3	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1
Skatt på konsumtion och insatsvaror	469,5	-3,9	502,3	8,5	0,9	13,4	10,0	9,0	7,0	6,6
Mervärdesskatt	355,0	2,4	381,0	9,9	0,9	12,1	7,6	7,4	6,2	6,7
Skatt på tobak	11,4	-0,1	11,8	0,4	0,0	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
Skatt på alkohol	12,8	-0,4	13,8	0,2	0,0	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2
Energiskatt	39,0	-2,6	40,7	-1,1	0,0	0,1	0,4	0,1	-0,2	-0,3
Koldioxidskatt	23,3	-0,8	24,6	-0,5	0,0	0,8	1,7	1,5	1,1	0,6
Övriga skatter på energi och miljö	4,4	-1,6	4,8	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4	-0,5	-0,9
Skatt på vägtrafik	16,8	-0,2	18,8	-0,3	0,0	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2
Övriga skatter	6,8	-0,5	6,9	-0,1	0,0	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Skatt på import	5,8	0,6	6,3	0,3	0,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Restförda skatter och övriga skatter	8,8	3,2	7,8	4,4	-0,7	2,4	6,1	5,9	6,2	6,4
Totala skatteintäkter	1 670,0	8,2	1 794,6	48,6	6,5	36,4	42,5	37,3	35,9	44,1
Avgår EU-skatter	-8,4	-0,6	-6,3	-0,3	0,0	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Offentliga sektorns skatteintäkter	1 661,6	7,7	1 788,3	48,3	6,5	36,2	42,4	37,2	35,8	44,2
Avgår, kommunala inkomstskatter	-618,3	0,2	-652,3		-0,9	-1,6	-6,4	-7,9	-7,9	-11,3
Avgår, avgifter till ålderspensionssystemet	-213,7	0,1	-223,8		-0,2	-1,1	-0,6	-1,2	-0,3	-1,3
Statens skatteintäkter	829,6	7,9	912,1	50,0	5,4	33,5	35,4	28,1	27,5	31,6
Periodiseringar	-27,6	-17,8	-18,0	-15,0	-5,4	-16,5	-27,5	38,0	-9,5	-18,5
Statens skatteinkomster	802,0	-9,9	894,1	35,0	0,0	17,0	7,9	66,1	18,0	13,1

Anm.: I jämförelsen i den vänstra delen av tabellen ovan är utfallet för 2014 beräknat enligt den statsbudgetstruktur som gällde innan 2015, dvs. i samma statsbudgetstruktur som statens budget för 2014. Detta medför att utfallet för 2014 i den vänstra delen av ovanstående tabell inte är helt jämförbart med det utfall för 2014 som redovisas i tabell 5.3 eftersom samtliga år i den tabellen är beräknade i den statsbudgetstruktur som gäller för 2015 och framöver. Jämförelsen av prognosen för 2015 görs mot den beslutade budgeten för 2015. Där finns inte samma detaljeringsgrad varför några celler i ovanstående tabell är tomma. Dessutom försvaras jämförelsen av att i beslutad budget för 2015 redovisas förslaget om slopad nedsättning av socialavgifter för unga i posten Arbetsgivaravgifter, medan det redovisas i posten Nedsättningar i aktuell prognos för 2015.

Källor: Skatteverket, Ekonomistyrningsverket och egna beräkningar.

Det slutliga taxeringsutfallet för skatt på företagsvinster 2014 blev högre än enligt prognosen i budgetpropositionen för 2016. Den främsta förklaringen till detta är att företagen gjorde större vinster än vad som prognostiserades. Prognosen för skatt på företagsvinster 2015 har reviderats upp kraftigt. Den främsta förklaringen till detta är de oväntade stora vinster som en enskild koncern gjorde under 2015. För 2016–2019 har prognosen för intäkterna från beskattningen av företagsvinster reviderats upp till följd av en samlad bedömning av en rad faktorer, exempelvis taxeringsutfallet för 2014 samt en reviderad prognos för den makroekonomiska utvecklingen och utvecklingen av företagens vinster (se avsnitt 4).

Intäkterna från avkastningsskatten 2014 blev i linje med prognosen. För 2016–2019 har prognosen reviderats ned, främst beroende på nedrevideringen av prognosen för statslåneräntan för 2015–2018.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Utfallet för intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror för 2014 överensstämde med prognosen.

För 2015 har utfallet hittills blivit mycket högre än väntat, även om det finns vissa delar av mervärdesskattebedömningen som fortfarande bygger på en prognos. Till allra största del är det intäkterna från mervärdesskatt som överraskat positivt som en följd av att återhämtningen i svensk ekonomi blivit starkare än väntat med både högre hushållskonsumtion och större företagsinvesteringar.

Prognosen för intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror är uppreviderad för 2016–2019. Upprevideringen är främst hänförlig till intäkterna från mervärdesskatt och förklaras av en upprevidering av konjunkturutsikterna i Sverige. För punktskatterna har det skett både upp- och nedrevideringar sedan budgetpropositionen för 2016 beslutades. Utfallet för 2015 tyder på en högre konsumtion av tobak och alkohol än vad som bedömdes i budgetpropositionen samtidigt som återhämtningen i ekonomin föranleder en högre användning av olika energislag (främst bensin och diesel). Prognosen för skatt på termisk effekt har dock reviderats ned till följd av planerna på att stänga vissa kärnkraftverk.

Övriga inkomster

Utfallet för intäkter av övriga inkomster 2015 var lägre än vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2016, främst beroende på lägre inkomster av försäld egendom (se tabell 5.13).

Tabell 5.13 Övriga inkomster, aktuell prognos jämfört med budgetpropositionen för 2016

Miljarder kronor					
	2015	2016	2017	2018	2019
2000 Inkomster av statens verksamhet	-2,8	0,4	0,6	-2,2	-0,3
3000 Inkomster av försäld egendom	-4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
4000 Återbetalning av lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5000 Kalkylmässiga inkomster	0,0	0,1	0,2	0,3	0,5
6000 Bidrag m.m. från EU	-0,7	-1,6	-0,3	0,2	0,2
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-0,7	-6,0	-6,4	-6,3	-6,7
8000 Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga inkomster	-9,2	-7,1	-5,9	-7,9	-6,3

Källa: Egna beräkningar.

Även 2016–2020 beräknas inkomsterna bli lägre än prognosen. I huvudsak beror nedrevideringen på högre avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet. För 2018 beror nedrevideringen även på en förändrad bedömning av inkomsterna från statens aktier.

Uppföljning av statens budget för 2014 och den ursprungligt beslutade budgeten för 2015

Skatt på arbete

Intäkterna från skatt på arbete har reviderats ned med 6,6 miljarder kronor för 2014 jämfört med den bedömning som gjordes i statens budget för 2014. Det beror framför allt på de indirekta skatterna, men även på skattereduktionen för husavdraget.

År 2015 bedöms intäkterna från skatt på arbete bli marginellt mindre än enligt den beslutade budgeten för 2015. Medan de direkta skatterna har reviderats ned har de indirekta skatterna reviderats upp till följd av att nedsättningen av socialavgifter för unga reducerades den 1 augusti 2015, i enlighet med regeringens förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2015.

Skatt på kapital

Jämfört med beräkningarna i statens budget för 2014 ökade intäkterna från skatt på kapital. Framför allt var det intäkterna från skatt på hushållens kapital som bidrog positivt. Den stora avvikelser förklaras av att hushållens kapitalvinster blev betydligt högre än förväntat (se tabell 5.11. Jämfört med beräkningarna i den beslutade budgeten för 2015 har intäkterna från skatt på kapital reviderats upp betydligt. Både intäkterna från skatt på hushållens kapital och intäkterna från skatt på företagsvinster har reviderats upp kraftigt. Den stora upp-revideringen av intäkter från skatt på företagsvinster förklaras av ett högre taxeringsutfall för 2014, en bättre makroekonomisk utveckling samt en temporärt kraftig ökning av nivån på grund av att en enskild koncern gjorde oväntat stora vinster 2015.

Upprevideringen av prognosen för inkomsterna från skatt på hushållens kapitalinkomster förklaras främst av att hushållens kapitalvinster även 2015 förväntas bli betydligt högre än enligt den tidigare bedömningen, vilket i sin tur förklaras av en gynnsam utveckling på bostads- och aktiemarknaden.

Skatt på konsumtion och insatsvaror

Utfallet för intäkterna från skatt på konsumtion och insatsvaror för 2014 blev lägre än vad som förväntades i statens budget för 2014. Medan intäkterna från mervärdesskatten blev högre än

väntat utvecklades intäkterna från punkt-skatterna svagare än väntat, vilket beror på att industrikonjunkturen utvecklades svagt och därmed ledde till en lägre användning av olika energislag inom industrin.

Den aktuella prognosen för 2015 visar på högre intäkter från skatt på konsumtion och insatsvaror än vad som beräknades i den beslutade budgeten för 2015, vilket helt beror på mervärdesskatteintäkterna. Utfallet för dessa intäkter har hittills blivit betydligt högre än väntat till följd av att återhämtningen i den svenska ekonomin blivit starkare än förväntat.

Övriga inkomster

Utfallet för övriga inkomster blev lägre 2014 än vad som beräknades i statens budget för 2014 (se tabell 5.14). Minskningen förklaras främst av lägre inkomster av försåld egendom och av att inkomsterna av statens verksamhet har reviderats ned. Utfallet för inkomsterna 2015 blev lägre jämfört med bedömningen i den ursprungligt beslutade budgeten för 2015. Även denna avvikelse förklaras i huvudsak av lägre inkomster av försåld egendom, men också av att inkomsterna av statens verksamhet blev drygt 5 miljarder kronor högre än beräknat. Utfallet för avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet bidrog till något lägre inkomster än enligt prognosen som låg till grund för statens budget för 2015.

Tabell 5.14 Övriga inkomster, utfall 2014–2015 jämfört med statens budget för 2014 respektive ursprungligt beslutad budget för 2015

Miljarder kronor

	Utfall 2014	Prognos SB 2014	Utfall 2015	Prognos SB 2015
2000 Inkomster av statens verksamhet	41,7	49,1	39,0	33,7
3000 Inkomster av försåld egendom	0,2	15,0	0,1	15,0
4000 Återbetalning av lån	0,9	1,0	0,9	0,9
5000 Kalkylmässiga inkomster	9,9	10,3	9,7	9,9
6000 Bidrag m.m. från EU	11,9	12,4	9,7	10,3
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-76,3	-75,4	-85,9	-83,5
8000 Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	-8,2	-8,5
Övriga inkomster	-11,7	12,4	-34,6	-22,1

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.